

Turun yliopiston asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä ammattikorkeakoululain ja yliopistolain muuttamisesta (opintosetelikokeilu)

Eduskunnan sivistysvaliokunta

26.5.2026

Merja Brunnsberg

Osastopäällikkö, Avoin yliopisto ja jatkuva oppiminen

Kannatettava kokeilu

Turun yliopisto pitää opintosetelikokeilua kannatettavana keinona sujuvoittaa siirtymää toiselta asteelta korkeakoulutukseen. Kokeilu tarjoaa konkreettisen vaihtoehdon ilman opiskelupaikkaa jääneille, se voi parantaa koulutusalan valinnan osuvuutta ja antaa jo oman alansa valinnoille mahdollisuuden tehdä väyläopintoja.

Yhteistyö vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa

Kokeilun vaikuttavuus jää vajaaksi, mikäli vapaan sivistystyön oppilaitokset rajautuvat sen ulkopuolelle, sillä ne muodostavat keskeisen osan avoimen yliopistokoulutuksen toteutusta, saavutettavuutta ja ohjauskapasiteettia.

Turun yliopistolla on kolmisenkymmentä yhteistyöoppilaitosta, joissa suoritetaan vuosittain noin neljännes Turun yliopistossa suoritettavista avoimen yliopiston opintopisteistä.

Esityksessä ehdotetut korkeakoulujen ja vapaan sivistystyön oppilaitosten erilliset sopimukset rahoituksen jaosta ovat käytännössä vaikeita toteuttaa, sillä yliopisto on budjetoinut opintomaksut toimintaansa täysimääräisenä. Uudenlaisten rahanjakomallien valmistelu vaatisi vähintään enemmän aikaa, jos ne olisivat ylipäättään taloudellisesti mahdollisia yliopistolle.

Yhteistyö vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa

Turun yliopisto ehdottaa, että:

1. Opintosetelin käyttö laajennetaan koskemaan myös yhteistyöoppilaitoksissa toteutettavaa opetusta.
2. Avoimen yliopiston verkostomainen toteutusmalli tunnistetaan lainsäädännössä.
3. Kokeilun resursointi kohdennetaan koko toteutusverkostoon, ei vain korkeakouluihin.
4. Tulevaisuudessa myös Opin.fi -ratkaisua kehitetään niin, että se huomioi tasavertaisesti myös yhteistyöoppilaitoksissa toteutettavat opinnot.

Muut huomiot

Opintojen ohjauksesta ja neuvonnasta

- Esityksessä painotetaan ohjauksen ja neuvonnan merkitystä. Opintosetelikokeilun kohderyhmä, ilman opiskelupaikkaa jääneet nuoret, on yliopistolle ennestään tuttu. Avoimessa yliopistossa tarjotaan systemaattisesti sekä ennakoivaa ohjausta että opintojen aikaista tukea, joten kokeilu ei tuo ratkaisevaa uutta ohjauksen rakenteeseen. Kokeilun myötä ohjausta tullaan tarkentamaan ja laajentamaan ottaen huomioon opiskelijamäärän todennäköinen lisääntyminen.
- Avoimen yliopiston foorumi käsittelee parhaillaan opintosetelin tiedottamisen, ohjauksen ja neuvonnan yhtenäistämismahdollisuuksia sekä erilaisten uusien kokeiluiden koostamista ja parhaiden käytäntöjen jakamista.

Kielirajauksesta

- Esitykseen aivan loppuvaiheessa lisätty rajausta, jonka mukaan opintosetelillä voi hankkia vain suomen- tai ruotsinkielistä avointa korkeakoulutarjontaa, herättää epäselvyyttä rajauksen tarkoituksesta ja tuo lisähaastetta tekniseen toteutukseen.

Get inspired.

TURUN
YLIOPISTO